

GLASNIK OPĆINE KLIS

Glasiło Općine Klis

Srpanj, 2020. - Broj 13

SADRŽAJ:

Dođite na tvrđavu i naučite mačevanje	3
Mimohod Hrvatskoj u čast	4
Stižu bageri u Kosu i Bašiče	6
Prugovu novo igralište i sportski teren	7
Klisu petica za upravljanje javnim novcem	8
Knjigoljupci opet u knjižnici	9
Staroj cesti novo ruho	11
Prijavite ilegalne deponije	12
Tvrđava u bojama hrvatske trobojnice	13
Slavi se od sv. Ante do sv. Roka	14
Ljepši Dom 'Jozo Buliga'	16
Gdje s antenom s tvrđave?	17
Dvorana niče uz školu	18
I drevni Klis na ruti Napoleona	21
Dogodine voda u svakoj kući ...	22
Ljepša Staza Gospi Sinjskoj	22
Za bolju Općinu Klis i sigurnu Hrvatsku	23
Općina i sljedeće školske godine osnovcima financira radne bilježnice	23

O smokvi su poznate brojne legende. Simbol je života, mira, blagostanja i plodnosti. Pod njom su rođeni Romul i Rem, a Adam i Eva su od listova smokve sebi napravili pregače. List smokve predstavlja simbol požude i plodnosti, te se kroz povijest spominje kao najstarija voćka.

Besplatno glasilo Općine Klis

Izdavač:

Općina Klis,
Iza Grada 2, 21231 Klis
Telefon: 021/240-292

mail: info@klis.hr; www.klis.hr

Glavni i izvršni urednik: Ivica Vetma

Lektura: Lea Smodlaka

Fotografije: Mirko Bojić, Ivica Vetma,
Ante Mula, Ivo Pervan, Goran Leš

Tisak i grafička priprema:
Dalmacijapapir Split

Sve nepotpisane tekstove potpisuje uredništvo

DREVNA UTVRDA MAMI SADRŽAJIMA

Dodite na Tvrđavu i naučite mačevanje

Na tvrđavi Klis posjetitelji će i dalje uživati u oživljenoj povijesti srednjeg vijeka iz razdoblja vladavine kneževske i kraljevske kuće Trpimirovića. Članovi udruge Kliški uskoci će sve zainteresirane tijekom subote i nedjelje podučavati vještinama povijesnih postrojbi kroz škole mačevanja i streličarstva.

Vrijeme bez posjetitelja iskoristiće no je kako bi se unaprijedile postojeće usluge i sadržaje, ali i kako bi se saniralo određene dijelove tvrđave poput stepenica, zidova i ulaza.

Uz edukativne i zabavne sadržaje, u obilasku tvrđave Klis posjetitelji mogu vidjeti Uskočku oružarnicu, nekadašnje spremište oružja u kojoj se posjetitelji mogu upoznati s izložbenom postavom oružja i odora koje su nekoć koristili kliški uskoci. Kao jedna od glavnih atrakcija ističe se Providurov stan ili Knežev dvor, koji je građen sredinom 17. stoljeća. Podignut je na temeljima najstarijih zgrada iz razdoblja hrvatskih vladara i kasnijih kliških knezova, a tijekom kasnijih razdoblja u njemu je bilo smješteno zapovjedništvo tvrđave i inženjerija.

Posjet tvrđavi Klis ne bi bio potpun bez obilaska Crkve sv. Vida, jedne od najljepših građevina u sklopu

Uz edukativne i zabavne sadržaje, u obilasku tvrđave Klis posjetitelji mogu vidjeti Uskočku oružarnicu, nekadašnje spremište oružja u kojoj se posjetitelji mogu upoznati s izložbenom postavom oružja i odora koje su nekoć koristili kliški uskoci.

tvrđave koja je posebna po tome što je jedan od rijetkih primjera islamske arhitekture na području Dalmacije.

Stalnim ulaganjem u objekte na tvrđavi kao i proširenjem sadržajne ponude popularnost tvrđave među stranim i domaćim turistima svaku

godinu je sve veća pa je tako u prošloj godini premašen broj od čak 100 000 tisuća posjetitelja.

Ulaznice za tvrđavu Klis od 1. srpnja prodaju se po cijeni od 60 kn te po 20 kn za djecu od 7 do 15 godina, dok je za najmlađe (do 7 godina) ulaz besplatan. Kupljena ulaznica, osim za obilazak tvrđave, vrijedi i za posjet Interpretacijskom centru koji se nalazi u podnožju, a u kojem se mogu doznati razne specifičnosti kliškog kraja, kao i njegova moderno ispričana stoljetna povijest te za posjet etno agro parku Stella Croatica.

Radno vrijeme tvrđave Klis od 15. srpnja je svaki dan od 9 do 22 sati, a više detalja može se pronaći na službenoj stranici tvrđave:

<https://www.tvrдавaklis.com/>

MIMOHOD HRVATSKOJ U ČAST

Povodom obilježavanja 30. svibnja, dana kada je prije tri deset godina konstituiran prvi demokratski i višestranački Hrvatski sabor i jednog od najvažnijih simbola stjecanja hrvatske nezavisnosti i osamostaljenja, u Klisu je svečano obilježen Dan državnosti. Pripadnici Povijesne postrojbe 'Kliški uskoci' u pratnji članova DVD-a Klis hrvatski su stijeg prenijeli do tvrđave u svečanom mimohodu središtem Klisa.

- Na dan kada se s ponosom prisjećamo jednog od najvažnijih datuma novije hrvatske povijesti te događaja u kojemu je Hrvatska krenula graditi slobodno i demokratsko društvo, ne smijemo zaboraviti sve nesta-

le i poginule hrvatske branitelje koji su u Domovinskom ratu dali živote. Zahvaljujući njihovoj žrtvi, dugo sanjana slobodna i suverena Hrvatska, naša je današnja stvarnost, izjavio je **Jakov Vetma**, načelnik Općine Klis.

Na jarbol kliške tvrđave zastavu je podigao unuk **Zdravka Uvodića**, branitelja iz Klisa koji je poginuo u Domovinskom ratu. Svečanu ce-

remoniju uveličali su i predstavnici Kulturno-glazbenog društva 'Morsor' koji su izveli hrvatsku himnu.

Uz načelnika Općine Klis Jakova Vetmu, koji je uputio prigodnu čestitku stanovnicima Općine, skupu su nazočili i predsjednik Općinskog vijeća **Josip Didović** te **Tonči Glavina**, tajnik u Ministarstvu turizma RH.

Stižu bageri u Kosu i Bašiče

U kolovozu tekuće godine raspisat će se javna nabava za opsežne radove kojima će se započeti izgradnja sustava odvodnje fekalnih voda i sustava vodoopskrbe na području svih naselja u mjestu Klis.

Svakako da će se poštivati prioriteta pa se na početku kreće u izgradnju vodoopskrbne mreže u zaseoku Bašiči, a paralelno će se izgraditi i kanalizacijska mreža za spomenuto naselje.

Kreće u rekonstrukciju vodovodne mreže u Kosu, kao i u izgradnju kanalizacijskog sustava na području naselja Kosa.

U trećoj fazi će se graditi kanalizacijska mreža centra Klisa (Megdan

i Varoš) dok će četvrta faza obuhvatiti naselja i stambene objekte ispod Stare kliške ceste.

Uglavnom svi bi stambeni objekti u Klisu trebali biti spojeni na kanalizacijski sustav do kraja 2023. godine.

PRUGOVU NOVO IGRALIŠTE I SPORTSKI TEREN

Rekonstrukcija zapuštenog nogometnog igrališta u naselju Prugovo je projekt vrijedan 5.810.314,64 kn, a njime će Općina Klis revitalizirati sportske sadržaje i omogućiti bavljenje sportskim aktivnostima profesionalnim i rekreativnim sportašima, uključujući djecu predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske dobi te djecu s poteškoćama u razvoju. Početkom mjeseca lipnja na konferenciji za medije predstavljeni su detalji financiranja investicijskog projekta uređenja nogometnog igrališta u naselju Prugovo.

Za trenutačno zapušteno nogometno igralište planira se potpuna obnova, a vrijednost radova iznosi 5.810.314,64 kn, od čega je Općina Klis osigurala 4.499.999,99 kn bespovratnih sredstava iz fondova Europske unije.

Vrijednost radova iznosi 5.810.314,64 kn, od čega je Općina Klis osigurala 4.499.999,99 kn bespovratnih sredstava iz fondova Europske unije.

Osim obnove i uređenja sportskog igrališta Općina Klis planira urediti i okolni prostor igrališta kako bi Prugovo dobilo suvremeno opremljeni sportski teren koji će služiti stanovnicima Prugova te okolnih mjesta koja pripadaju urbanoj aglomeraciji Split.

Dalmatinska zagora zaslužuje jedan ovakav veliki projekt ulaganja u sportsku infrastrukturu kojim će se revitalizirati sportski sadržaji na

području Općine Klis. Obnova nogometnog igrališta i uređenje okolnog terena, stanovnicima općine, posebno djeci i mladima, omogućiti će bavljenje sportom i tako im osigurati zdraviju i kvalitetniju svakodnevicu.

Uz profesionalne i rekreativne sportaše, obnovljeno igralište bit će na raspolaganju i djeci za svakodnevne sportske aktivnosti - posebno osmišljene sportske programe, kampove i sl., a realizaciju projekta podržavaju Osnovna škola Petra Kružića iz Klisa s četiri područne škole, Dječji vrtić Cvrčak iz Solina s područnim vrtićima Sv. Ante i Sv. Roko iz Prugova, Nogometni klub Prugovo, Centar za autizam iz Splita te Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Zvono iz Splita.

- Velika je ovo vijest za sve nas, žitelje Prugova i većeg dijela Dalmatinske zagore. Imali smo san koji se mnogima doimao neostvarivim, ali uz puno truda, rada i upornosti te uz veliku podršku općine Klis i načelnika Vetme uspjeli smo ostvariti ovaj veliki uspjeh. - izjavio je **Matko Sarić**, predsjednik NK Prugovo.

Revitalizirano nogometno igralište profilirat će se kao sportska lokacija koja će biti središte za razvoj kvalitetnih i inovativnih sportskih programa uz koje se nastoji poboljšati kvaliteta života u Općini Klis.

KLISU petica za upravljanje javnim novcem

Prije nekoliko dana Institut za javne financije je objavio rezultate istraživanja transparentnosti proračuna svih hrvatskih lokalnih jedinica. Prosječna proračunska transparentnost mjeri se brojem proračunskih dokumenata objavljenih na mrežnim stranicama županija, gradova i općina, te se iz godine u godinu stanje popravlja.

Prosječna ocjena 2015. godine je iznosila 1,8 dok u ovom posljednjem ocjenivanju, u 2020. godini, iznosi 4,1 od mogućih 5 što pokazuje znatno poboljšanje posljednjih godina.

Općina Klis je za transparentnost svog poslovanja dobila čistu peticu što pokazuje savjesnost i stručnost svih djelatnika i dužnosnika na čelu s načelnikom **Jakovom Vetmom**.

Na temelju istraživanja
Transparentnost proračuna županija, gradova i općina
(studeni 2019. - travanj 2020.)

OPĆINA KLIS

dobiva

PRIZNANJE

za

transparentnost općinskog proračuna

Zagreb, srpanj 2020.

ravnatelj Instituta
dr. sc. Vjekoslav Brutić

KNJIGOLJUPCI opet u knjižnici

Piše: **Lea Smodlaka**

Nakon više od mjesec dana rada iza zatvorenih vrata knjižnica je započela s novim načinom rada uz pridržavanje mjera fizičkog razmaka i pridržavanje visokih higijenskih standarda. Iako smo se teško navikavali na vrli novi svijet, postupno se otvorila naša knjiška arkadija. Knjige se opet mogu birati s polica, čitaonica se može koristiti u novim uvjetima, i ono najvažnije; omogućena je interakcija između knjižničara i korisnika. Zasad su nam, nažalost, onemogućena druženja u vidu naših tradicionalnih kvizova i radionica. Ipak, vrijeme koristimo za osmišljavanje programa koje ćemo ostvariti kada dođe do potpune normalizacije uvjeta rada.

Knjižnica ne postoji bez svojih korisnika. Ona nije samo skladište

knjiga i zato nam je bio cilj održati knjižnicu 'posjećenom' i u virtualnom obliku, dok nam je svaki oblik druženja i kontakta bio onemogućen. Preobrazba knjižnice pokazala nam je i brojne druge mogućnosti rada.

Tako smo se prilagodili novonastaloj situaciji i radili u virtualnom obliku. Naš tradicionalni kviza znanja prvi je put održan 10. travnja putem Google obrasca, a sljedeći za Noć knjige 23. travnja. Noć knjige je obilježena i na druge načine. Otvorena je Virtulna tvornica priča, a tražili smo i najbolji crtež. Tema je bila Kako najviše volim provoditi vrijeme u knjižnici! Na našu adresu su pristizali i dječji radovi van zadane teme pa smo i njih objavili na našim mrežnim stranicama, a možete ih pogledati u

Mislav Modrić

Arsen Rajčić

Ana Marija Vetma

OSVOJITE LJETNO ČLANSTVO U KNJIŽNICI

Ako želite osvojiti naše tromjesečno članstvo ili produžiti postojeće pozivamo vas da dobro pročitate ovaj članak. U tekstu se kriju naslovi čak pet književnih klasika. Kad ih otkrijete, odgovor možete poslati na našu mail adresu:

knjiznica@knjiznica-klis.hr.

Najbrži natjecatelj koji nije član knjižnice bit će nagrađen tromjesečnim članstvom (od 20. srpnja do 20. listopada), a već postojećim članovima ćemo produžiti postojeće. Sretno!

ovom broju glasnika. U noći knjige smo proglasili pobjednike naših natječaja. Tanja Tešija pobjednica je oba virtualna kviza, a Ivona Oluić našeg likovnog natječaja. Obje su primile prigodne darove po početku rada knjižnice s korisnicima. Održavanjem stalnog kontakta s našim korisnicima nastojali smo održati knjižnicu aktivnom, a u posljednje vrijeme intenzivno radimo na nabavi novih naslova iz različitih izvora. Time se pripravljamo za nadolazeće ljeto i želimo ispuniti velika očekivanja naših korisnika. U knjižnici vas čeka gotovo 200 novih naslova koje možete pregledati na našoj web stranici. Sve promjene vezano za ljetno radno vrijeme možete pratiti na našoj oglasnoj ploči i internetu.

Ivan Galić

Dora Čatipović

Ivona Oluić

GRADI SE NA SVE STRANE

U četvrtak, 2. srpnja 2020. u Županijskoj upravi za ceste Split, ravnatelj ŽUC-a Petar Škorić, gradonačelnik Grada Solina Dalibor Ninčević, i **načelnik Općine Klis Jakov Vetma** potpisali su sporazume o rekonstrukciji tri značajne prometnice.

Riječ je o rekonstrukciji županijske ceste ŽC6253, poznatije kao **Stara kliška cesta**. Planirana je rekonstrukcija kompletne trase, ukupne duljine 7 kilometara, s rekonstrukcijom kolnika, nogostupa duž cijele trase te izgradnjom javne rasvjete duž cijele trase navedene ceste. Ovo je jedna od najvažnijih prometnica na području naše županije. Do izgradnje brze ceste Solin – Klis, bila je i najvažnija, a danas je žila kucavica Solina i Klisa. Služi kao i alternativa brzjoj cesti Solin – Klis.

Drugi sporazum potpisan je za rekonstrukciju lokalne ceste LC 67075, tj. Ulice put Majdana i nerazvrstane ceste koja vodi do izvora Jadrta, ukupne duljine 1,3 km. Rekonstruirat će se prometnice koje vode do omiljenog izletišta Solinjana, ali i stanovnika susjednih gradova i mje-

sta. Grad Solin započeo je projekt „Jadro – izvor života“, a rekonstrukcija ceste i izgradnja nogostupa s javnom rasvjetom sigurno će privući još više posjetitelja, ali i olakšati život lokalnom stanovništvu i svima koji prolaze ovom cestom.

Treći sporazum, odnosi se na rekonstrukciju lokalne ceste LC 67074, tj. **Ulice Petra Kružića**, na području općine Klis, dionica od Rupotine do centra Klisa, ukupne duljine 2 kilometra. Rekonstrukcijom je obuhvaćena sanacija kolnika, izgradnja

vodovoda, fekalne kanalizacije, postavljanje elektrokabela, nogostupa i javne rasvjete. Rekonstrukcijom ove dionice Klis – Rupotine, izgradit će se nogostup koji će podignuti razinu sigurnosti pješaka, a rekonstrukcijom i izgradnjom novih instalacija, poboljšat će se kvaliteta stanovnika.

Ovo je još jedan korak prema poboljšanju prometne i druge infrastrukture, kao i ravnomjernom razvoju cijele Splitsko-dalmatinske županije.

PRIJAVITE ILEGALNE DEPONIJE

Usve većem izazovima modernog vremena i potrošačkog mentaliteta stvara se potreba za što savjesnijim upravljanjem i recikliranjem velike količine otpada koji svakodnevno proizvodimo. Na tom tragu na području Općine Klis su postavljeni i zeleni otoci kako bi selektiranjem otpada u domaćinstvima poboljšali opće stanje na području šire društvene zajednice pa i države u cjelini.

Očuvanje prirodnog okoliša za sljedeće generacije naš su svakodnevni i nezaobilazni imperativ koji trebamo koristiti kao životni moto u sve zahtjevnijim vremenima. Samo zajedničkim naporima, svakodnevnom i upornom edukacijom najmlađih, ali i starijih stanovnika, uspjeh ćemo stvoriti životni prostor i okruženje ugodno za oko i za život po mjeri čovjeka.

Općina Klis ulaže znatna sred-

Svako ilegalno odlaganje komunalnog, građevinskog ili bilo kojeg drugog otpada prijavite komunalnom redaru na mail:

info@klis.hr ili na komunalni.redar@klis.hr.

stva u brojne aktivnosti vezano za zaštitu okoliša pa je tako u ovogodišnjem proračunu planirana stavka od 750.000 kuna za sljedeće aktivnosti:

- odvoz glomaznog otpada,
- dezinsekciju i deratizaciju,
- naknada za odlagalište Karepovac-eko rentu,
- sanaciju deponija,
- veterinarski nadzor i uklanjanje uginulih životinja,
- nabavu opreme za selektivno prikupljanje otpada.

Svako ilegalno odlaganje komunalnog, građevinskog ili bilo kojeg drugog otpada prijavite komunalnom redaru na mail: info@klis.hr ili na komunalni.redar@klis.hr.

Također se možete javiti komunalnom redaru na iste mailove ukoliko imate potrebu za odlaganjem krupnog otpada u kontejner za glomazni otpad i dogovoriti termin i lokaciju postavljanja kontejnera.

Na web stranici općine: www.klis.hr postoji obrazac za prijavu nepropisno odloženog otpada koji ispunite i pošaljete na mail: info@klis.hr ili poštom na adresu općine: Iza Grada 2, 21231 Klis.

Molimo vas da upišete svoje podatke u spomenuti obrazac koji se neće zlorabiti nego će služiti za eventualno pojašnjenje u konstruktivnom procesu otkrivanja počinitelja i sankcioniranja istih.

NOVI SUSTAV SIGNALIZACIJE NA DREVNOJ UTVRDI

Tvrđava u bojama HRVATSKE trobojnice

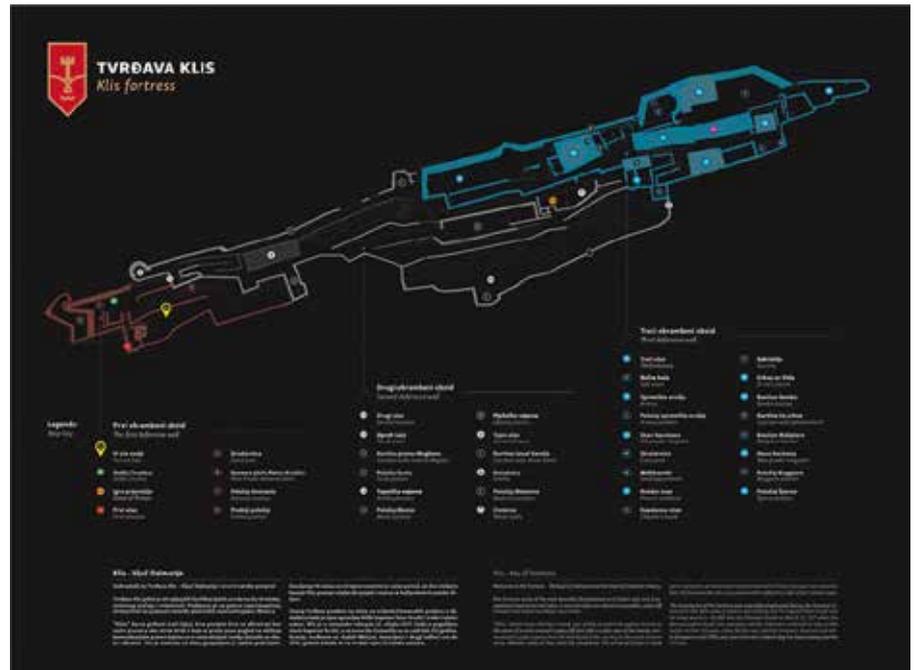
Za čiji izgled je zaslužan kliški dizajner Kristijan Kuliš u suradnji s Ivom Kegalj i Antom Mulom.

U tijeku je završna faza izrade sustava signalizacije koji će krasiti našu tvrđavu, a za čiji izgled je zaslužan kliški dizajner Kristijan Kuliš u suradnji s Ivom Kegalj i Antom Mulom. Kliška tvrđava svake godine bilježi porast broja posjetitelja, a želja nam je bila obogatiti samo iskustvo obilaska i pridodati još jednu dimenziju upoznavanju s našom bogatom poviješću kojoj je tvrđava bila i svjedok i zaštitni znak.

Kako bismo na što kvalitetniji način udovoljili potrebama više od 100 000 posjetitelja, ali i kako bismo ispoštovali naputke konzervatorske struke, projekt izrade sustava signalizacije uključivao je suradnju dizajnera, turističkih djelatnika, povjesničara, konzervatora i izvođača. Osnovna ideja bila je ostvariti sklad arhitekture tvrđave s jasnim i vidljivim sustavom orijentacije u prostoru.

Konzistentnom orijentacijskom signalizacijom posjetiteljima želimo pružiti što sažetije i što kvalitetnije informacije o povijesti tvrđave kao i prostoru koji je okružuje.

Dizajn je nadahnut bogatom hrvatskom poviješću kojoj je Klis bio temelj od samih početaka. Sustav je podjeljen na tri zone - crvenu, bijelu i plavu, čije boje simboliziraju hrvatsku zastavu, ali ujedno prate i pozicije tri obrambena

obzida od kojih je tvrđava sazdana. Svi elementi dizajna konstruirani su tako da finalna forma bude nenametljiva i da čini prirodni dodatak fortifikaciji. Odabir pozicija na kojima će biti postavljene oznake definiran je u suradnji s povjesničarima i sastojat će se od 40 različitih tipova oznaka koje će biti postavljene unutar i oko tvrđave. Sve oznake, osim različite funkcije i veličine, koriste istu oblikovnu temu inspiriranu kvadratom kao elementom hrvatskog grba, te na taj način, uz konzistentnu upotrebu boja i tipografije, zaokružuju ukupan vizualni dojam.

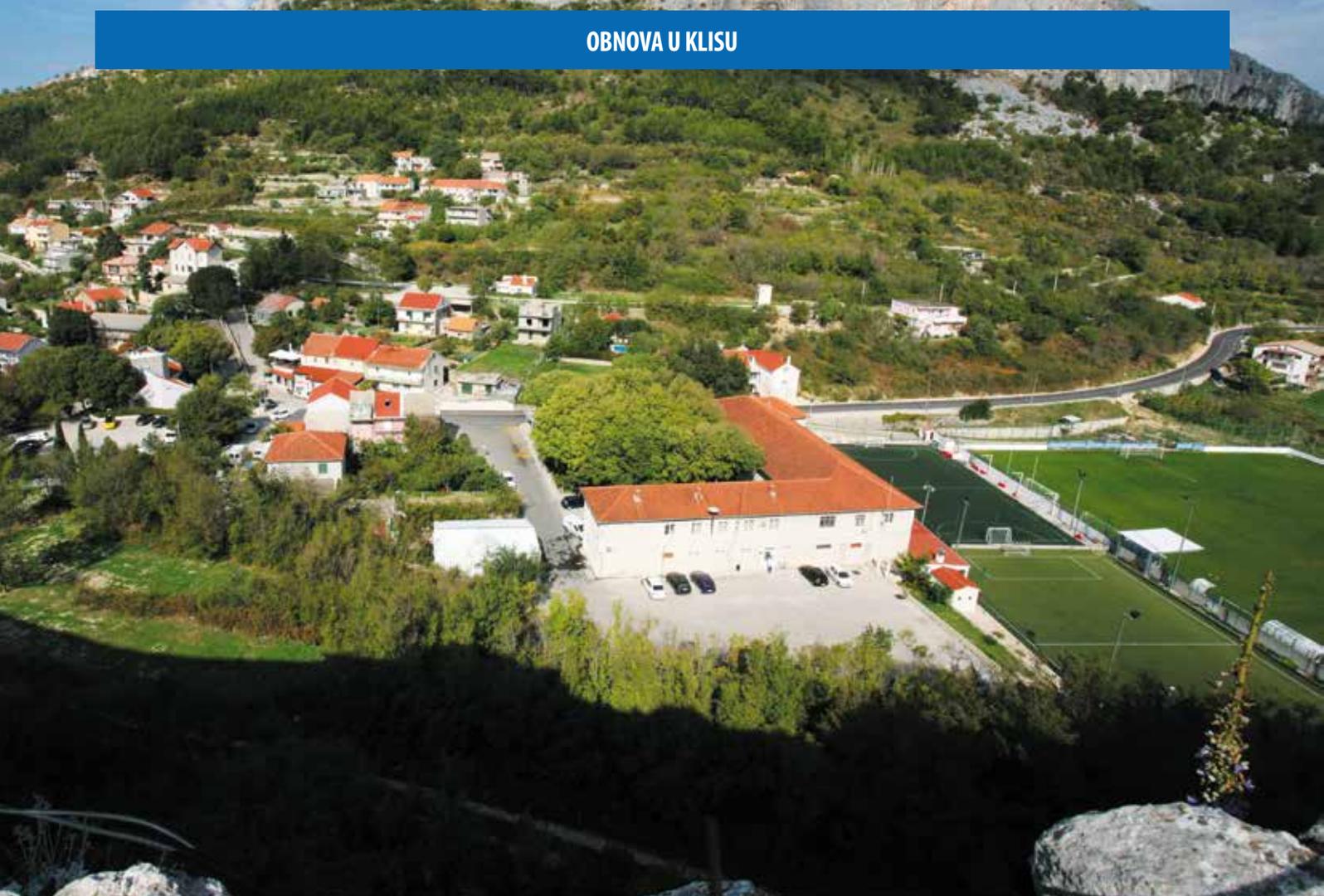
Slavi se od Sv. Ante do Sv. Roka

Dolaskom ljetnih mjeseci na području cijele općine Klis slavi se nekoliko vjerskih blagdana. Na taj način mještani i gosti obilježavaju i časte svoje nebeske zaštitnike svečanim procesijama i misnim slavljinama. Iako u nešto drugačijim uvjetima zbog korone, te uz stroga epidemiološka pravila, brojni su vjernici stigli u crkve diljem općine. Tradicionalno najvećim okupljanjem i hodočešćenjem vjernika se svaki godine obilježava blagdan sv. Ante u Prugovu. U ovom lijepom

mjestu kliške zagore smještenom uz samu državnu cestu tako se nađu brojni mještani, Prugovljani, ali i brojni putnici namjernici koji štiju ovog nebeskog zaštitnika. Posebnost Prugova je crkva okružena zelenilom i velikim travnjakom što itekako paše brojnim vjernicima. Isti svetac uz svečane procesije se obilježava i u crkvi sv. Ante u Klis-Megdanu i u naselju Vučevici. Nakon blagdana sv. Ante svečanom procesijom kroz centar Klisa proslavili smo blagdan sv. Vida, čija crkva se nalazi na kliškoj tvrđavi gdje se je u nedjelju 21. lipnja održalo misno slavlje. Upravo je ova crkva na samoj tvrđavi, drvenoj utvrdi Klisa, posebno zanimljiva, a na blagdan sv. Vida njoj rado hodočaste na stotine vjernika i izvan Klisa. Blagdan sv. Ivana Krstitelja i suvremenika Isusa Krista slavi se u crkvi sv. Ivana u Kliškom polju. Riječ je o jednoj od najljepših crkava na kliškom području, a dolaskom u Kliško polje vjernici imaju fascinantan pogled na klišku okolicu. Blagdan sv. Ivana redovito se slavi i u naselju Nisko, u kliškoj zagori kada u svoje mjesto pristignu i brojni mještani odavno raseljeni po Hrvatskoj. Krajem mjeseca lipnja u naselju Konjsko se obilježava blagdan sv. Petra i Pavla, a slavlje nije izostalo ni ove godine. Vrhunac vjernih slavlja svakako je blagdan sv. Roka 16. 8. koji se ujedno slavi i kao zaštitnik Općine Klis.

LJEPŠI DOM 'JOZO BULIGA'

Cilj projekta 'Rekonstrukcija Doma kulture Jozo Buliga – Klis' je podići kvalitetu životnih standarda mještana, dostupnost kulturnih sadržaja i društvenih usluga za sve dobne skupine stanovnika, posebice za djecu i mlade te spriječiti proces depopulacije. Projekt je namijenjen poboljšanju kvalitete društvenog života cijele lokalne zajednice. Uređenjem Doma kulture povećat će se broj manifestacija i svih drugih događanja u općini Klis, kako bi se što više mještana uključilo u društveni život te se na taj način pridonijelo razvoju cjelokupne općine. Lokalnom stanovništvu bit će

na raspolaganju 406,65 m² prostora uređenog i opremljenog za društvenu namjenu i korist cijele lokalne zajednice.

Ukupna vrijednost projekta sukladno projektno-tehničkoj dokumentaciji iznosi neto 740.970,00 kuna.

Gdje s antenom s tvrđave?

Na inicijativu Općine Klis posljednjih mjeseci je održano nekoliko sastanaka s vodećim ljudima tvrtke Odašiljači i veze kako bi se pronašlo najoptimalnije rješenje vezano za izmještanje antenskog sustava koji svojim gabaritima, izgledom i vizurom narušava sklad tvrđave Klis.

Antenski sustav na tvrđavi je izgrađen davnih osamdesetih godina kada se manje vodilo računa o kulturnoj baštini, a više o TV signalu. U međuvremenu, a naročito posljednjih godina događa se ogroman tehnološki napredak u području mobilnih mreža i komunikacija općenito tako da je sustav nadograđivan do današnjih dimenzija.

Odlukom Vlade RH iz 2018. godine tvrđava Klis je predana na pravljanje Općini Klis i to bi se moglo označiti kao pozitivnu prekretnicu u njezino ulaganje, izgradnju, turističku valorizaciju i arheološko istraživanje koje je vrlo značajno za ukupnu nacionalnu kulturno-povijesnu baštinu.

Tvrđava Klis je posljednjih godina napravila i turistički bum, te je od skromnih 10-ak tisuća posjetitelja prije 5-6 godina, prošle godine došla do zavidne brojke od preko 100.000 posjetitelja.

Ova godina je po svim pokazateljima trebala biti rekordna, no pandemija koronavirusa je poremetila takva predviđanja i zasigurno će značajno smanjiti broj turističkih posjeta.

Svjesni težine zadatka pokušavamo pronaći najoptimalnije rješenje tako da mjesno stanovništvo ne ostane bez TV signala, ali i da se postojeći antenski sustav na neki način sakrije od očiju promatrača, kako domaćih stanovnika tako i od mnogobrojnih turista koji svaku godinu u sve većem broju posjećuju tvrđavu Klis.

BOLJI UVJETI BUDUĆIM GENERACIJAMA

DVORANA NIČE UZ ŠKOLU

Idejni projekt školske športske dvorane u Klisu financiran je od strane Splitsko-dalmatinske županije koja će u sljedećem proračunskom razdoblju EU aplicirati za njezinu izgradnju. Osnovna ideja je da dvorana primarno bude na raspolaganju školskoj djeci, a onda i svim klubovima i rekreativcima. Zbog toga je odabrana lokacija uz Osnovnu školu Petra Kružića. Svjesni nedostatka prostora oko škole mnogima će lokacija biti „trn u oku“, ali kao što smo rekli to je prvenstveno namijenjeno našoj djeci – rekao je načelnik Vetma.

Do konačne realizacije potrebno je napraviti izmjene Prostornog plana, srediti imovinsko pravne poslove i ugovoriti i odraditi glavni projekt te ishodovati građevinsku dozvolu. Svakako je mnogo posla ispred nas, ali bitno da se krenulo s projektom.

VAŽNO PRIZNANJE – EUROPA PREPOZNALA NAŠU BAŠTINU

I DREVNI KLIS NA RUTI NAPOLEONA

Klis se uključio u Europsku rutu 'Destinacija Napoleon' koja broji oko 60 gradova iz trinaest europskih zemalja među kojima je Republika Hrvatska ravnopravni član od 2015. godine.

Na konferenciji koja je održana 2016. godine u Orebiću, Klis se uključio u Europsku rutu Destinacija Napoleon koja broji oko 60 gradova iz trinaest europskih zemalja među kojima je Republika Hrvatska ravnopravni član od 2015. godine.

Cilj Kulturne rute Destinacija Napoleon u Republici Hrvatskoj je predstavljanja projekata, rad s privatnim članovima, suradnja s europskim institucijama kao što su Vijeće Europe, Europska komisija i nacionalne institucije, te modalitet i mogućnosti financiranja.

Također se bavi i svekolikom promocijom baštine iz doba vladavine Napoleona i njezinim utjecajem na današnje društvene prilike i svjetska turistička kretanja.

Na globalnoj razini kulturni turizam čini 40 posto međunarodnih putovanja, a kulturna baština kod turista čini trećinu motiva kod odabira i dolaska u turističke destinacije.

Čelnik i pokretač te udruge ispred Vijeća Europe je Napoleonov prapranećak Charles Bonaparte. Osim Klisa, na Napoleonovoj ruti u Hrvatskoj se nalaze Brela, Mali Lošinj, Milna, Petrinja i Orebić, u kojem je prije četiri godine i održan susret kojemu je nazočio i Charles Bonaparte.

Napoleonov utjecaj u Hrvatskoj može se vidjeti u Gorskom kotaru, Sisku, Karlovcu ... pa sve do Zagreba.

Na području cijele Hrvatske su se u doba Napoleona izgradili kilometri cestovne infrastrukture, koja velikim dijelom i danas postoji u izvornom obliku ili je iskorištena za gradnju

modernih prometnica. Spomenici koji su ostali iz tog vremena govore o značaju francuske uprave za klišku i ukupnu hrvatsku kulturno-povijesnu baštinu.

DR. JOSIP BELAMARIĆ:

NAPOLEON ZASLUŽUJE ZNANSTVENI SKUP

- Francuska uprava u Dalmaciji u mnogočemu bila je napredna i reformska, no zbog niza brzopletih eksperimenata nije mogla osvojiti šire pučanstvo. Osim toga, zbog neprekidnog ratovanja dalmatinsko gospodarstvo našlo se pred kolapsom, a jadransko pomorstvo praktički je bilo uništeno. Ipak, u nizu novosti koje su naznačile perspektive modernih vremena u zapuštenoj i zaostaloj pokrajini, kakva je početkom 19. st. bila Dalmacija, gradnja prometne infrastrukture, izgrađena gotovo nepojmljivom brzinom i solidnošću, imala je istinski dalekosežni civilizacijski učinak - kaže dr. Josip Belamarić.

- Nedostaje još uvijek, začudo, zaokružena studija o svim francuskim cestama u Hrvatskoj, pa sam na jučerašnjoj konferenciji predložio da se u sklopu proslave 200. godišnjice od Napoleonove smrti upriliči znanstveni skup na tu temu. Ohrabrujuće je što su se na više mjesta javile inicijative da se "Napoleonova baština" prepozna kao pokretač kulturnog turizma.

Ako se te točke međusobno udruže pod kišobranom kulturne rute "Destination Napoleon", imat će, siguran sam, dobre izgleda da im se osigura stručna i financijska potpora. Spomenici koji govore o značaju francuske uprave, ma koliko ona bila kratkotrajna, značajan su, a itekako specifičan segment ukupne hrvatske kulturno-povijesne baštine - istaknuo je dr. Belamarić.

IZGRADNJA VODOPSKRBNOG SUSTAVA VUČEVICA

Dogodine voda u svakoj kući

Prije nekoliko dana je potpisan ugovor o izgradnji vodoopskrbnog sustava Vučevica u vrijednosti 6.15 milijuna kuna. Vodovod će se graditi u duljini od 5858 m. Uzevši u obzir da čak deset posto pučanstva u Lijepoj našoj nema pristup vodoopskrbi, jasno je koliko je važan zahvat na izgradnji takve mreže za sva područja.

Načelnik Jakov Vetma je izjavio: - Na ovome radimo već nekoliko godina i sretan sam i zahvalan, pogoto-

vo ViKu Split i Hrvatskim vodama, na osiguravanju sredstava za jedino naselje u našoj općini koje nema vodoopskrbni sustav. Sad kad su sredstva osigurana, stanovnici Vučevice mogu očekivati da će 2021. doći voda do svih obitelji.

Za izvršenje projekta potpisano je čak šest ugovora ukupne vrijednosti 92 milijuna kuna, koji uz Vučevicu uključuju osiguravanje vodoopskrbe za otok Hvar te mjesta Komizu,

Hrvace, Omiš i Lećevicu. Radi se o zamjeni i unapređivanju starih sustava vodoopskrbe, a u nekim mjestima i o potpunoj izgradnji novih dijelova sustava. Ovakav projekt rezultat je dugogodišnjih napora Hrvatskih voda i Ministarstva zaštite okoliša i energetike da se za sve krajeve osigura priključak za vodu što je posebno bitno za naseljavanje, razvoj i podizanje kvalitete življenja ruralnih područja.

Jasno je da projekti koji osiguravaju osnovne preduvjete za kvalitetan život i rad predstavljaju značajan poticaj napretku, zaposlenosti, zamahu građevinskog sektora, ali i gospodarskom razvitku cijele regije. Nadamo se da će ovakvi zahvati pozitivno utjecati i na razvitak naše Zagore.

OBNOVA PREMA MARIJANSKOM SVETIŠTU

Ljepša Staza Gospi Sinjskoj

Projekt Staza Gospi Sinjskoj realiziran je prije nekoliko godina u sklopu prekograničnog programa IPA Hrvatska - Bosna i Hercegovina, a u cilju poboljšanja konkurentnosti lokalne turističke ponude.

Hodočasnička Staza Gospi Sinjskoj proteže se na relaciji Solin – Klis – Sinj – Livno – Tomislavgrad – Rama i duga je 148 kilometara. To je hodočasnički put kojim se tradicionalno u dane Velike Gospe stoljećima iz nekoliko pravaca hodočasti u najveće marijansko svetište na ovim prostorima, a dobrim dijelom prolazi teritorijem Općine Klis, trasom stare Rere i Rimskim putem.

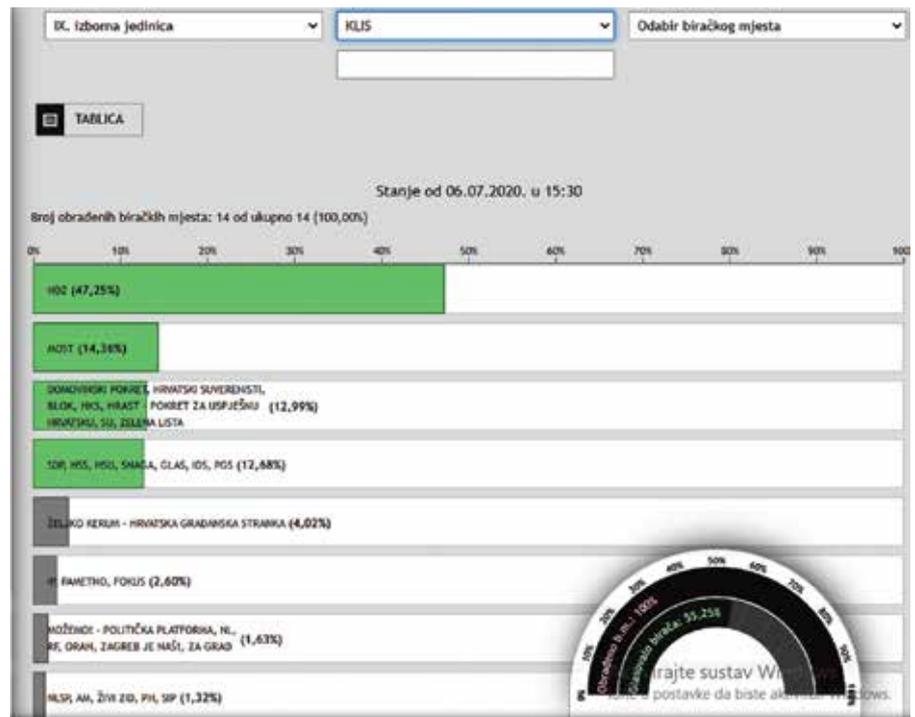

Početkom lipnja u Sinju je održana prezentacija obnove i nadogradnje Staze Gospi Sinjskoj koju je pokrenula Splitsko-dalmatinska županija, nakon što je po završetku projekta došlo do znatnih devastacija na uređenoj stazi. U projekt obnove uključila se i Općina Klis čiji je načelnik Jakov Vetma sudjelovao konstruktivnom raspravom na prezentacijskom skupu u Sinju.

Cilj obnovljenog projekta ja da cjelogodišnju vjersku, hodočasničku i kulturno-povijesnom ponentu turističke ponude upozna što veći broj hodočasnika i znatiželjnika kojih je sve više u rekreativnom turizmu, pa se i mnogi projekti tematskih i rimskih staza mogu vezati za ovaj projekt.

IZBORI – I U NAŠOJ OPĆINI POBIJEDIO HDZ

Za bolju Općinu KLIS i sigurnu Hrvatsku

Stanovnici Općine su većinom glasali za HDZ, odnosno za sigurnu Hrvatsku jer je vodećoj stranci glas dalo 47 posto birača. 14 posto mještana glasalo je za MOST, 12 posto za Domovinski pokret, koliko je zabilježila i koalicija Restart. Veseli i dobra izlaznost od 55 posto, kao i činjenica da je sve proteklo u demokratskom ozračju, bez ikakvih prigovora.

OPĆINA I SLJEDEĆE ŠKOLSKE GODINE OSNOVCIMA FINANCIRA RADNE BILJEŽNICE

Općina Klis nastavlja s dobrom praksom financiranja radnih bilježnica svim učenicima osnovnih škola s područja Općine Klis. Mole se roditelji s prebivalištem na području Općine Klis čija djeca ne pohađaju jednu od navedenih osnovnih škola: OŠ Petra Kružića, OŠ Don Lovre Katića i OŠ Kneza Branimira, da se jave u Općinu kako bismo i za njih mogli naručiti radne bilježnice.

Kontakt telefon:
549-651 ili
mail: info@klis.hr

Kruna bunara „bocal“, koja se nalazi u naselju Prugovo, služi i danas, vjerojatno u maloj mjeri, kao javna gustirna. Nalazi se na lokaciji Lokve, na početku zaseoka Brdanić. Ona je od kamena na kojem se, na prednjoj strani, vidi isklesani grb obitelji Tartaglia, a oko su ornamenti, dok je sa zadnje strane uklesan simbol križa i ljiljan. Sve skupa izgleda kompozicijski vrlo skladno.

U obitelji sam znao priču da je ovaj „bocal“ bio u staroj palači Tartaglia, danas Šubićeva ulica u Splitu. Kako su Tartaglie krajem 18. stoljeća prodali kuću za potrebe prvog suda, tu krunu gustirne preneli su u Kulu Konjsko, na svoje imanje. Ivo Tartaglia, dugogodišnji gradonačelnik Splita, je od 1910. do 1923. godine Konjsko raspardelirao i uglavnom prodao seljacima. Nije poznato kako je i točno koje godine kruna iz Kule stigla u Prugovo.

Obitelj Tartaglia spada u prastaro splitsko plemstvo čije genealoško stablo počinje 1150. godine.

Za zasluge u borbi s Turcima i oslobađanja Konjskog i Zadvarja, Venecija im uz titulu dodjeljuje u posjed Konjsko i Prugovo. Upravo su to mjesta gdje je stolovao Turčin Dizdar Mamut Aga, kojeg je odatle istjerao i ubio u borbi Petar Tartaglia. Njegova investitura u Konjskom započinje 15. ožujka 1686. godine.

Siniša Tartaglia

